

Računalniške komunikacije

2020/21

transportna plast
sprotno potrjevanje, TCP

Pridobljeno znanje s prejšnjih predavanj

- **usmerjanje**
 - decentralizirani (podazdeljeni) algoritmi (usmerjanje z vektorji razdalj)
 - posredovalne tabele se računajo iterativno z minimizacijo vsote cene do sosedu in ocenjenje cene sosedove razdalje do cilja
 - principa: good news travel fast, bad news travel slow
- **transportna plast - splošno**
 - uporaba vrat in vtičev
 - izvorna in ciljna vrata (16-bitni podatek v datagramih)
 - napad portscan
- **protokol UDP**
 - nabor storitev, prednosti in slabosti
 - primernost uporabe
- **konstrukcija protokola TCP s končnimi avtomati**
 - osnovna funkcija (pošiljanje in prejemanje)
 - reševanje iz napak pri prenosu (ACK in NAK, ponovno pošiljanje)
 - izguba paketa, uvedba časovne kontrole
 - izguba potrditve, reševanje podvojenih paketov
 - prekratek časovni interval, reševanje podvojenih paketov in potrditev

4. Izboljšava: posredno potrjevanje (samo ACK)

- enak učinek potrjevanja dosežemo, če uporabimo samo **ACK**, v katerega vključimo **številko segmenta**, ki ga potrjujemo,

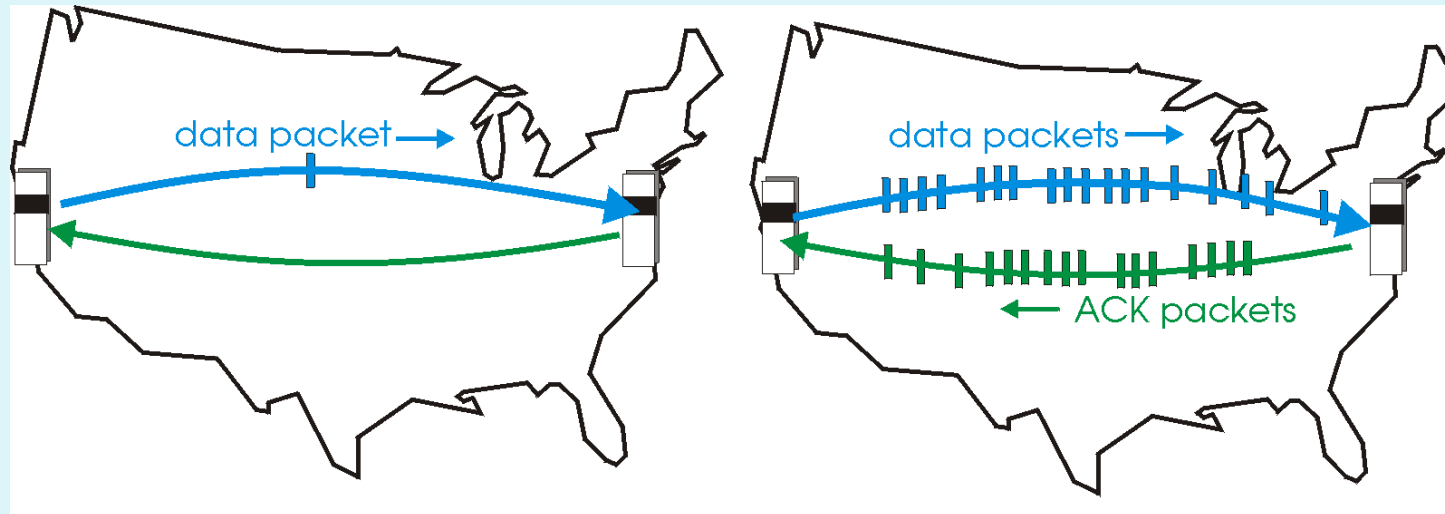
NEPOSREDNO POTRJEVANJE: uporaba ACK in NAK

POSREDNO POTRJEVANJE: uporaba samo ACK

- pri vsakem prejetem segmentu (pravilno sprejetem ali okvarjenem), prejemnik odgovori z ACK za **zadnji še uspešno prejeti segment**,
- če pošiljatelj prejme ACK za isti segment dvakrat, to pomeni, da segment, ki je sledil, ni bil sprejet pravilno (torej enako kot NAK)

5. Reševanje neučinkovitosti sprotnega potrjevanja

- problem: pošiljatelj, ki uporablja sprotno potrjevanje (*stop&wait protocol*), mora pred oddajo naslednjega paketa čakati na potrditev prejšnjega.
- ideja: namesto zaporednega pošiljanja, implementirajmo **vzporedno** oziroma **tekoče (cevovodno, pipelined) pošiljanje**

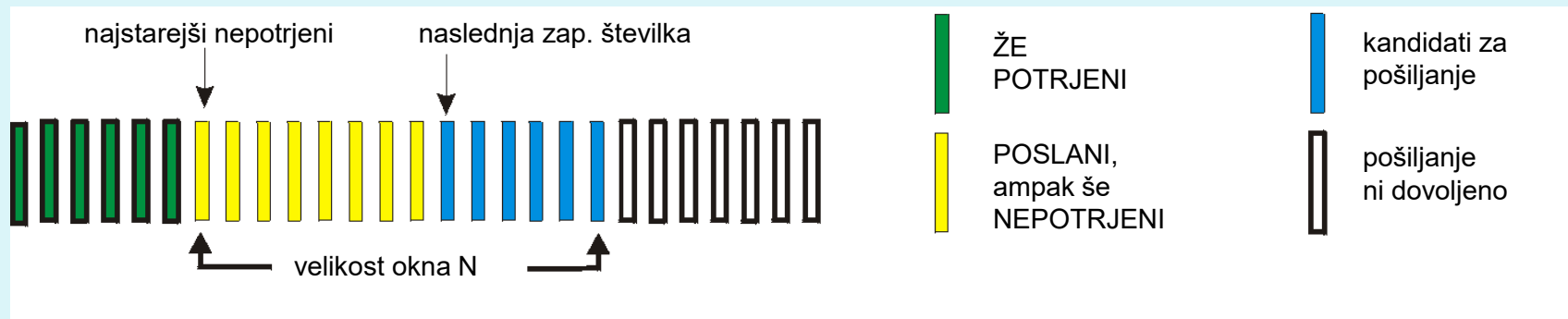
- ker lahko istočasno potuje več paketov, brez sprotnega čakanja na njihovo potrditev, je izkoriščenost kanala večja

5. Tekoče pošiljanje

- potrebujemo:
 - večji razpon števil za številčenje paketov
 - shranjevanje paketov (pomnilnik) na strani pošiljatelja in prejemnika
- poznamo dve obliki protokolov za tekoče pošiljanje
 - ponavljanje **N nepotrjenih** (*go-back-N*)
 - ponavljanje **izbranih** (*selective repeat*)

5. Tekoče pošiljanje: ponavljanje N nepotrjenih

- pošiljatelj hrani "okno" največ dovoljenih nepotrjenih paketov
 - tak protokol imenujemo tudi **protokol z drsečim oknom**
- ko prejemnik pošlje ACK(n), potrdi s tem vse pakete do vključno n
- časovna kontrola za najstarejši paket
- ko časovna kontrola poteče, pošli vse nepotrjene pakete v oknu ponovno
- DEMO: [applet](#) ← zelo dobra ponazoritev

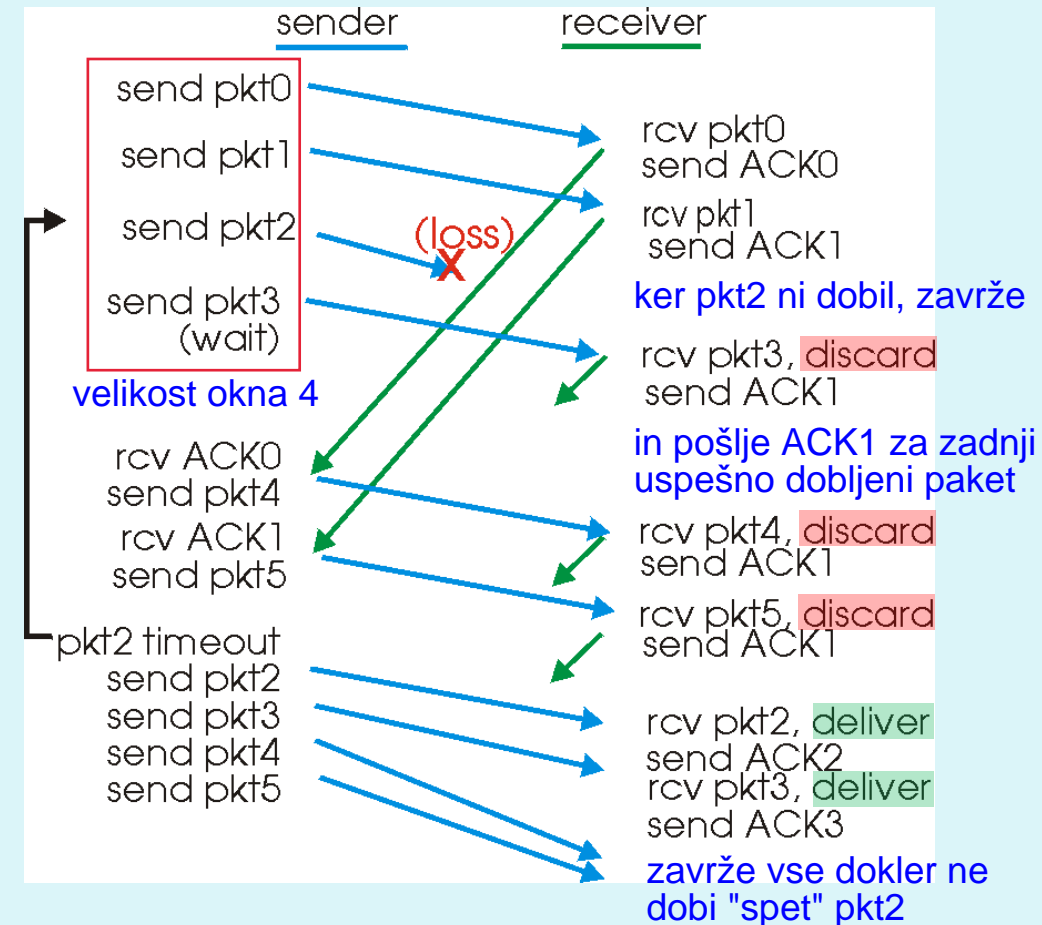

5. Tekoče pošiljanje: ponavljanje N nepotrjenih

↑
velikost okna

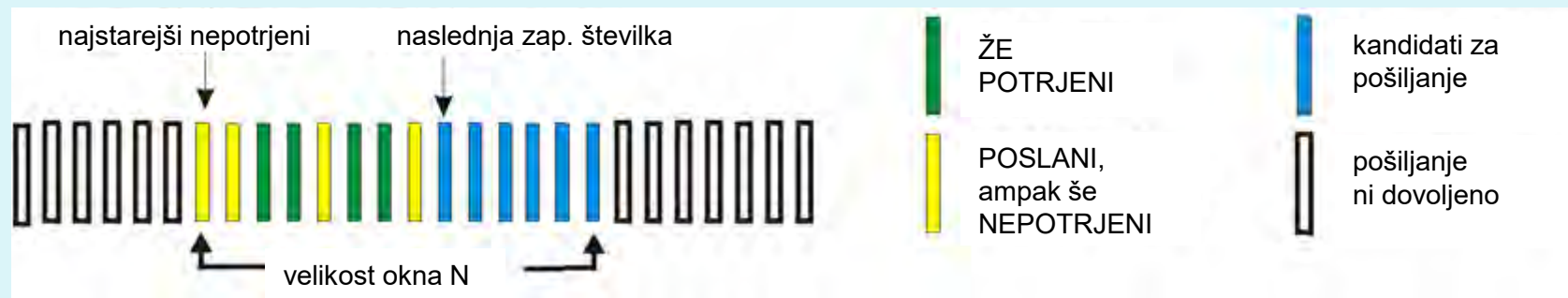
- prejemnik lahko prejme **podvojene pakete**, ko pošiljatelj pošlje vse nepotrjene -> razpozna jih po zaporednih številkah in zavrže
- prejemnik lahko prejme pakete v **napačnem vrstnem redu** -> te zavrže, saj bodo poslani ponovno, ko poteče štoparica za najstarejšega

izguba potrditve ni kritična,
poglej si animacijo z prejšnjega slajda

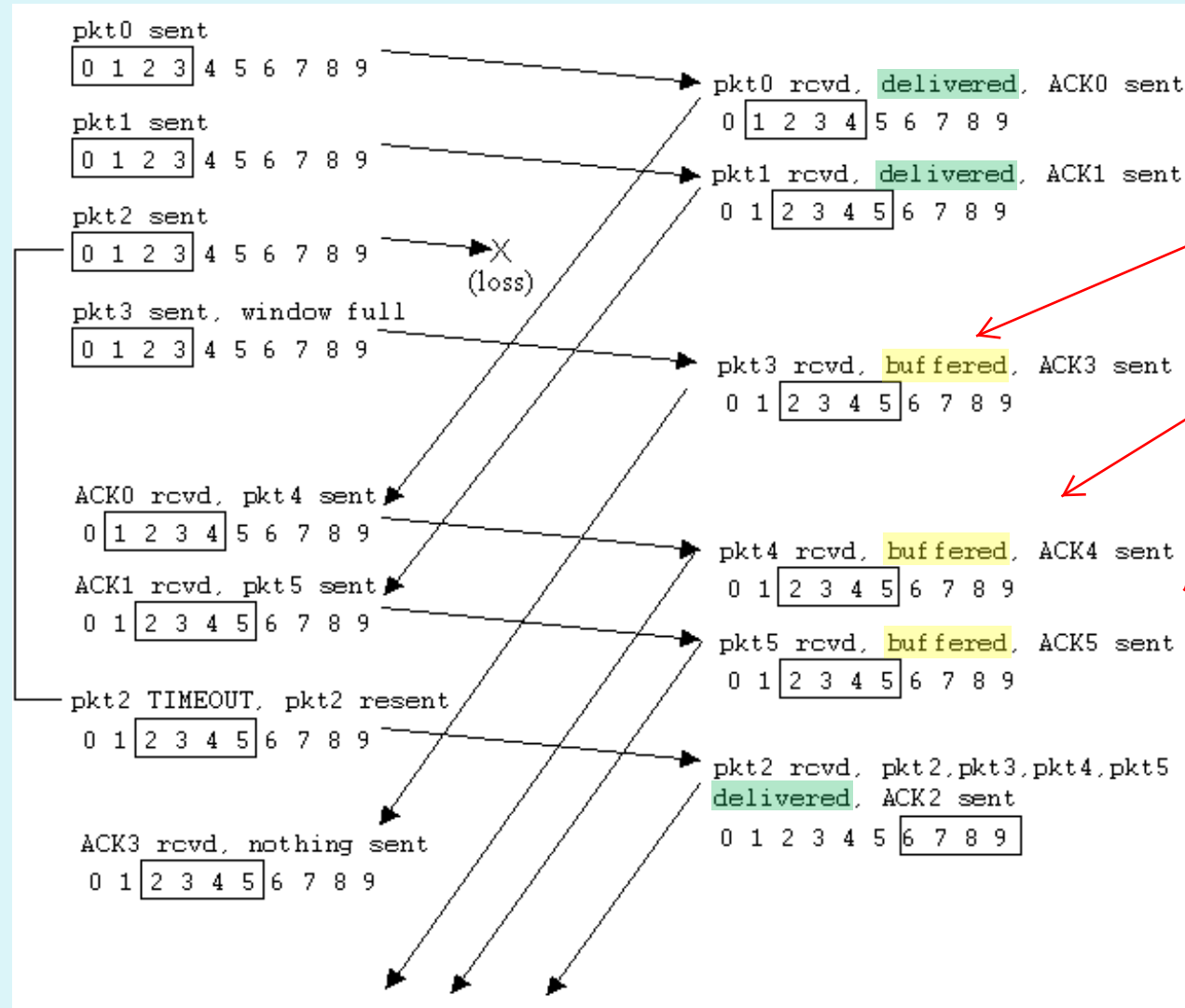

5. Tekoče pošiljanje: ponavljanje izbranih

- prejemnik potrjuje vsak prejeti paket posamezno
- prejemnik shranjuje pakete, prejete v napačnem vrstnem redu, in jih **sortira** pred dostavo aplikaciji
- pošiljatelj **ponovno pošlje samo tiste** pakete, za katere ni dobil ACK
- pošiljatelj hrani **štoparico** za **vsak posamezni** nepotrjeni paket ← dodatna komplikacija protokola
- DEMO: [applet](#)

5. Tekoče pošiljanje: ponavljanje izbranih

pkt0, pkt1 ima, pkt2 nima,
zato pkt3, pkt4, pkt5 shrani
v buffer in čaka na pkt2

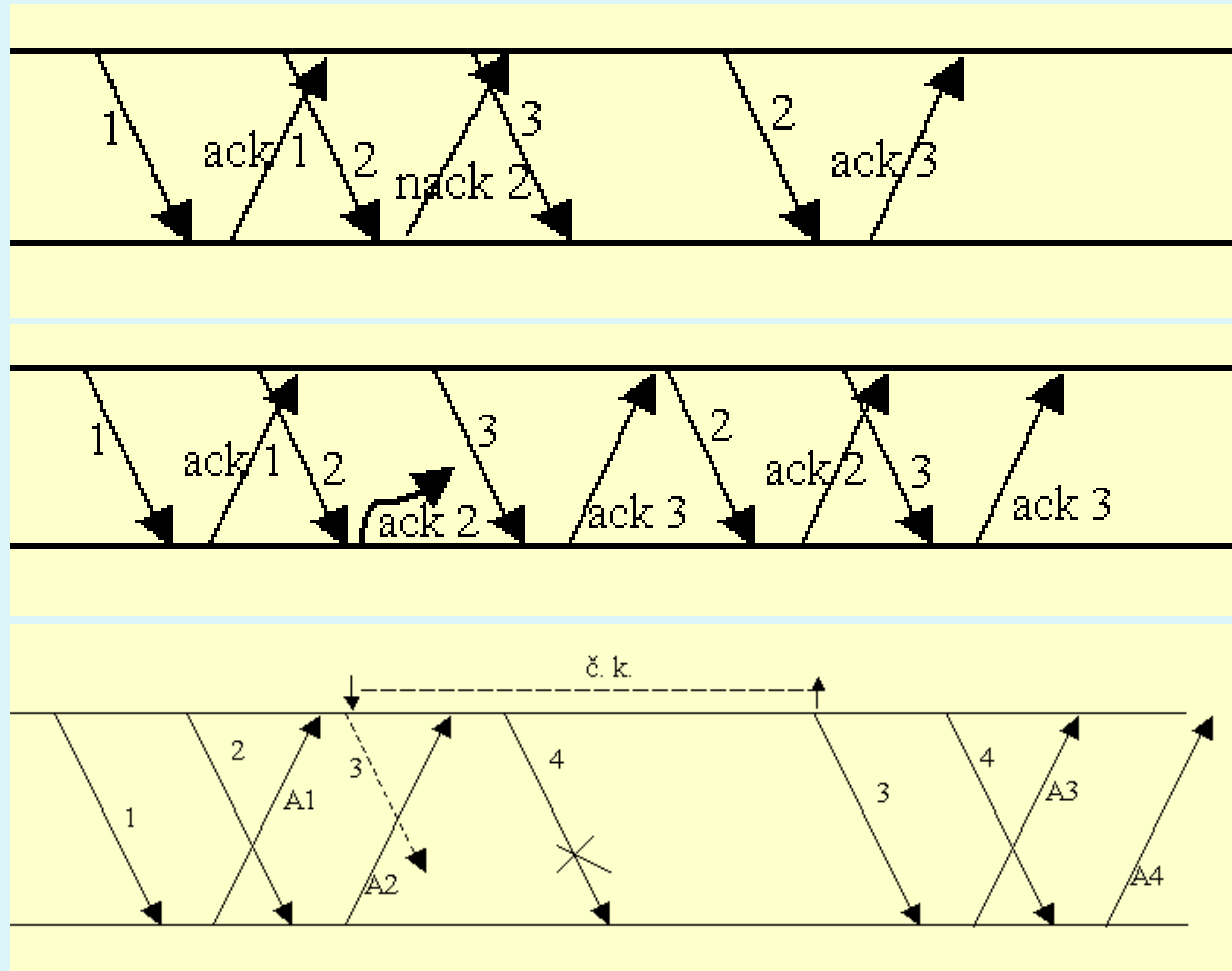
Potrjevanje

- možne so vse kombinacije potrjevanja
 - neposredno: ACK in NAK, posredno: samo ACK
 - sprotno: za vsak paket sproti, tekoče: z uporabo drsečega okna za več paketov

	SPROTNO	TEKOČE pošiljanje
NEPOSREDNO	✓	✓
POSREDNO	✓	✓

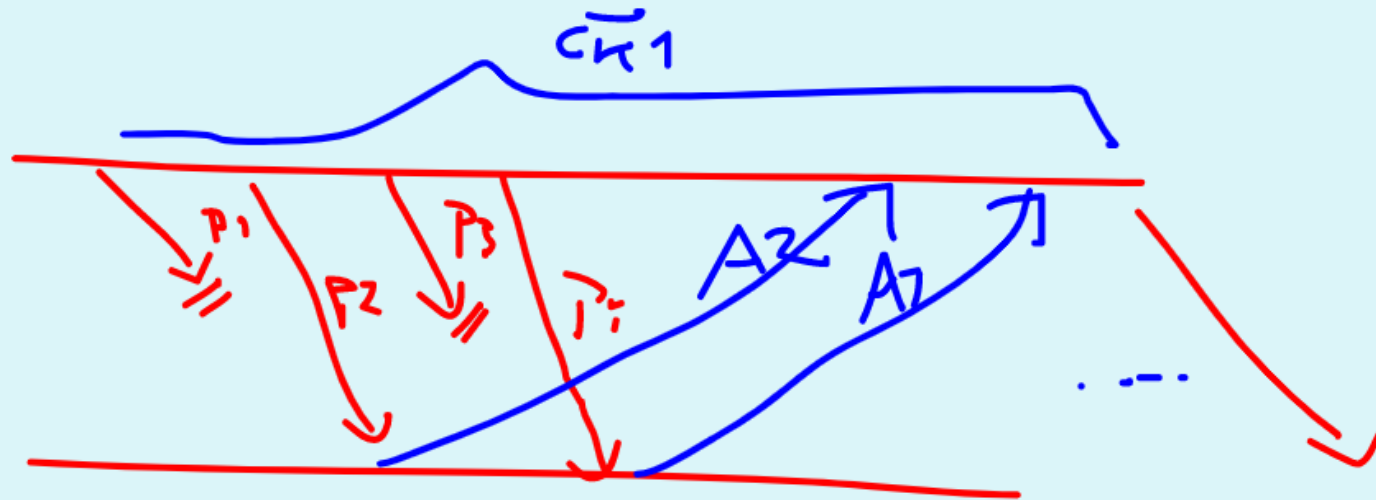
Vaja 1

- Za katere tipe potrjevanj gre v spodnjih primerih?

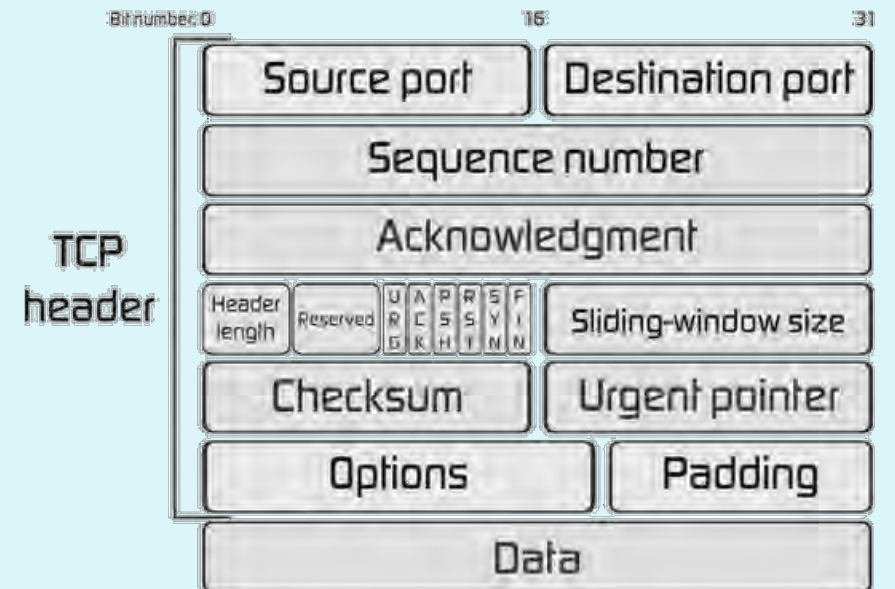

Vaja 2

- Uporabljamo tekoče pošiljanje 6 paketov s protokolom za ponavljanje le izbranih paketov. Širina okna je 4.
- Nariši shemo prenosov, če se izgubita 1. in 3. paket, po ponovitvi pa še potrditev 1. paketa?

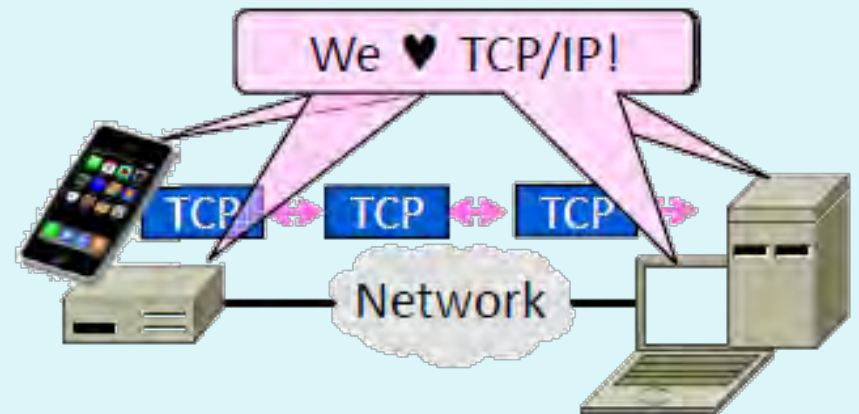

Protokol TCP

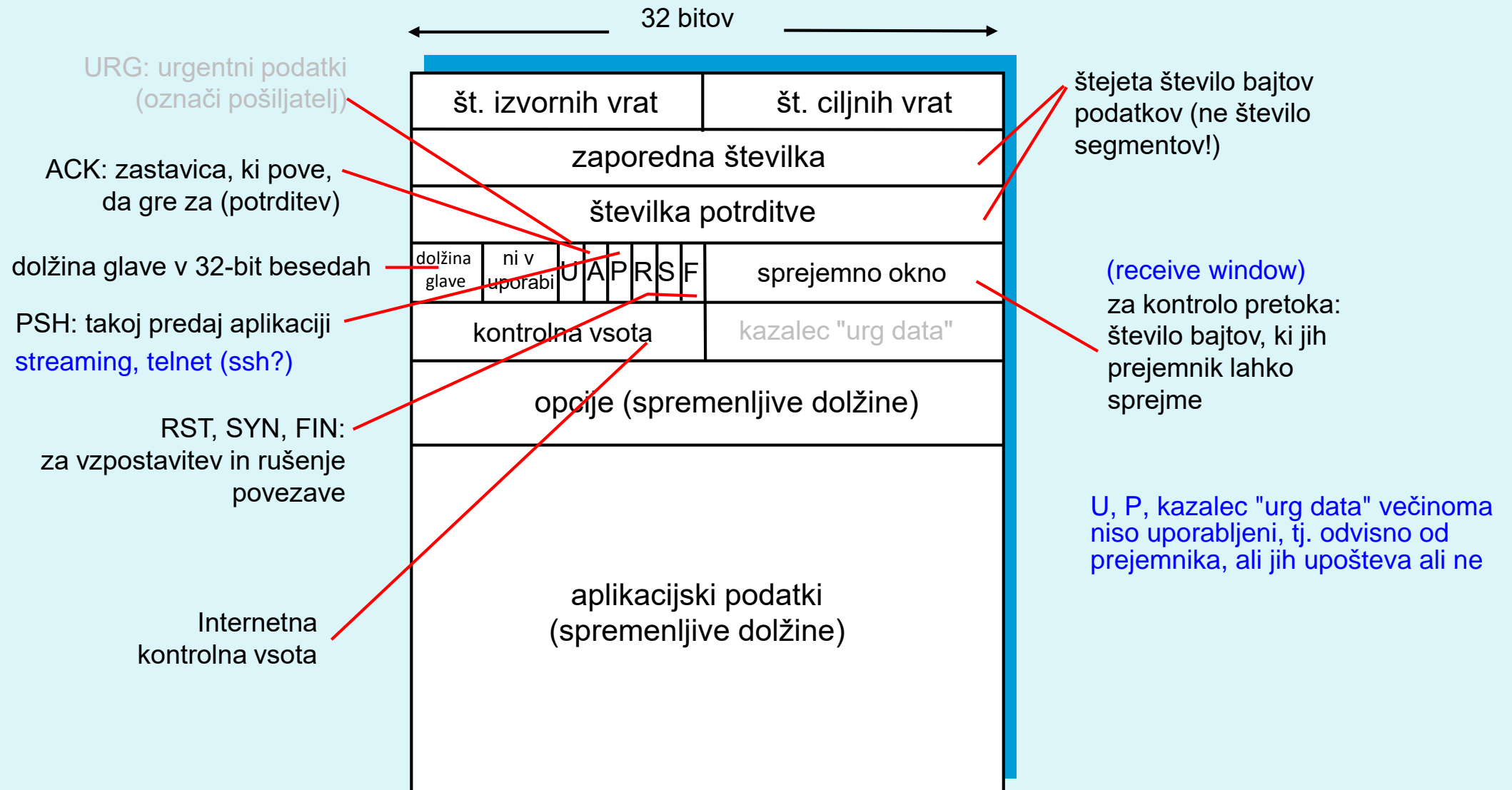

Lastnosti protokola TCP

- izvaja se med dvema točkama (point-to-point): **en pošiljatelj, en sprejemnik**
- je **povezavni protokol** (uporablja vzpostavitev/rušenje zveze)
- izvaja **dvosmerni promet** pri povezavi (full duplex, MSS)
- nudi **zanesljiv**, urejen tok podatkov
- ima **kontrolno pretoka** (angl. *flow control*, pošiljatelj ne preobremeni prejemnika)
- ima **kontrolno zasičenja** (angl. *congestion control*, pošiljatelj ne preobremeni omrežja)
- uporablja **tekoče pošiljanje**, velikost okna se avtomatsko določa glede na kontrolno pretoka in kontrolno zasičenja

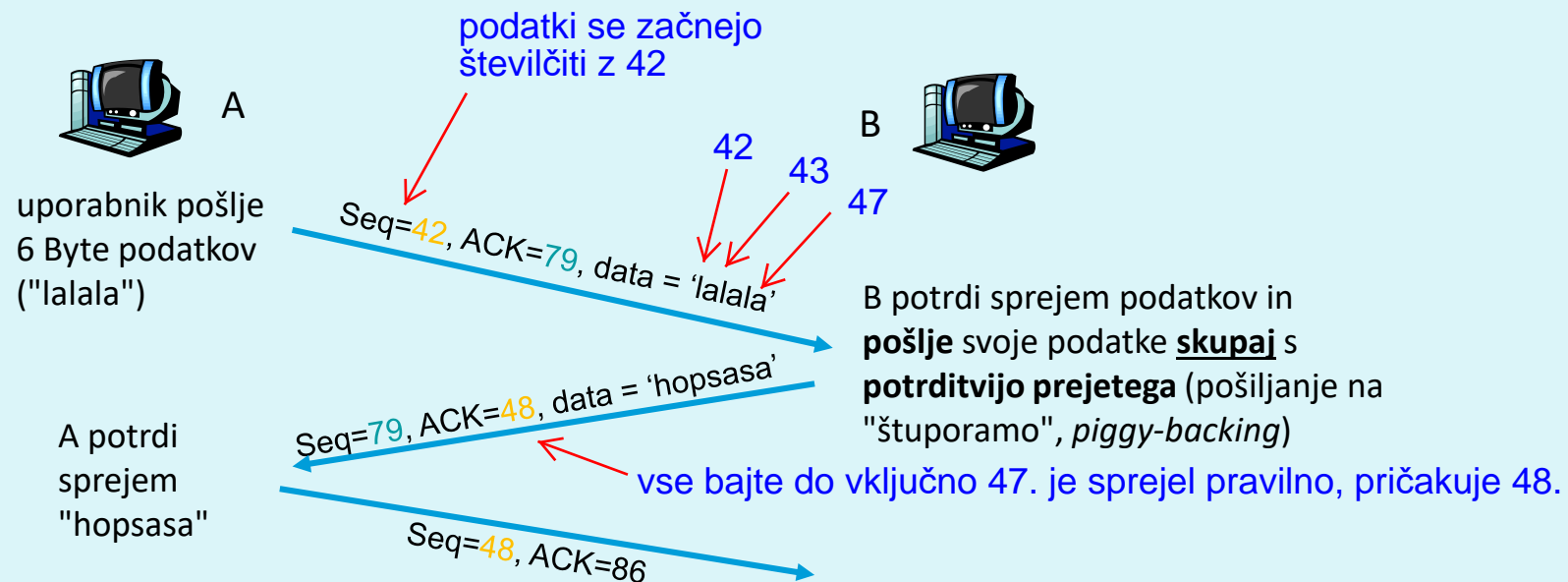
TCP segment

št. izvornih vrat	št. ciljnih vrat
zaporedna številka	številka potrditve
velikost glave	velikost podatkovnega okna
kontrolna vsota	
opcije (spremenljive dolžine)	
aplikacijski podatki (spremenljive dolžine)	

Številčenje segmentov in potrditev

- pošiljatelj in prejemnik najprej VZPOSTAVITA ZVEZO. Povezava je nato **dvosmerna** (vsak lahko pošilja drugemu)
- pošiljatelj lahko v enem segmentu **istočasno** pošlje **nove podatke in potrditev** (ACK) prejšnjega segmenta
- številke pomenijo:**
 - SEQ (zaporedna številka):** številka prvega Byte-a v segmentu
 - ACK (potrditev):** številka naslednjega pričakovanega Byte-a

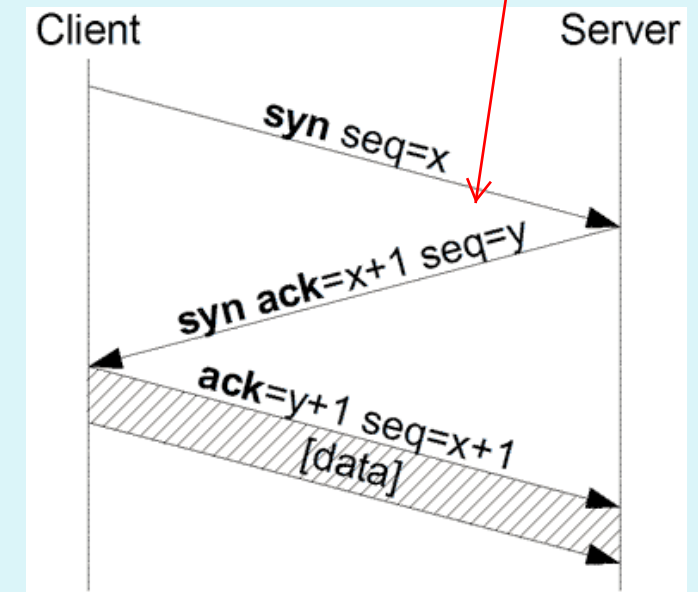

TCP: vzpostavljanje povezave

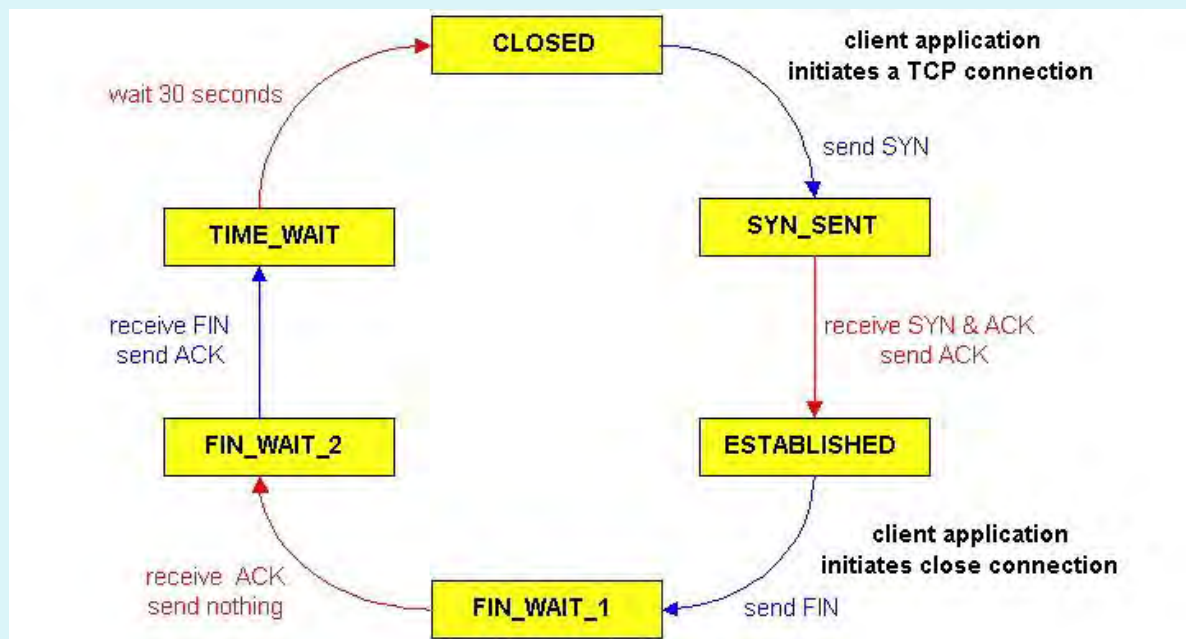
- pošiljatelj in prejemnik pred pošiljanjem izvedeta rokovanje (handshake), v katerem izmenjata parametre:
 - **začetne pričakovane zaporedne številke** (naključno določene)
 - **velikosti medpomnilnikov** (za kontrolo pretoka)
- trojno rokovanje (*three-way handshake*)
 1. Odjemalec pošlje segment z zastavico **SYN**
(sporoči začetno številko segmenta, ni podatkov)
 2. Strežnik vrne segment **SYN ACK**
(rezervira medpomnilnik, odgovori z začetno številko svojega segmenta)
 3. Odjemalec vrne **ACK**, lahko že s podatki ("štuporama")

št. izvornih vrat	št. ciljnih vrat
zaporedna številka	
številka potrditve	
velikost glave	velikost podatkov
U	A
R	S
F	
kontrolna vsota	
opcije (spremenljive dolžine)	
aplikacijski podatki (spremenljive dolžine)	

server začne številčiti z neko svojo številko y

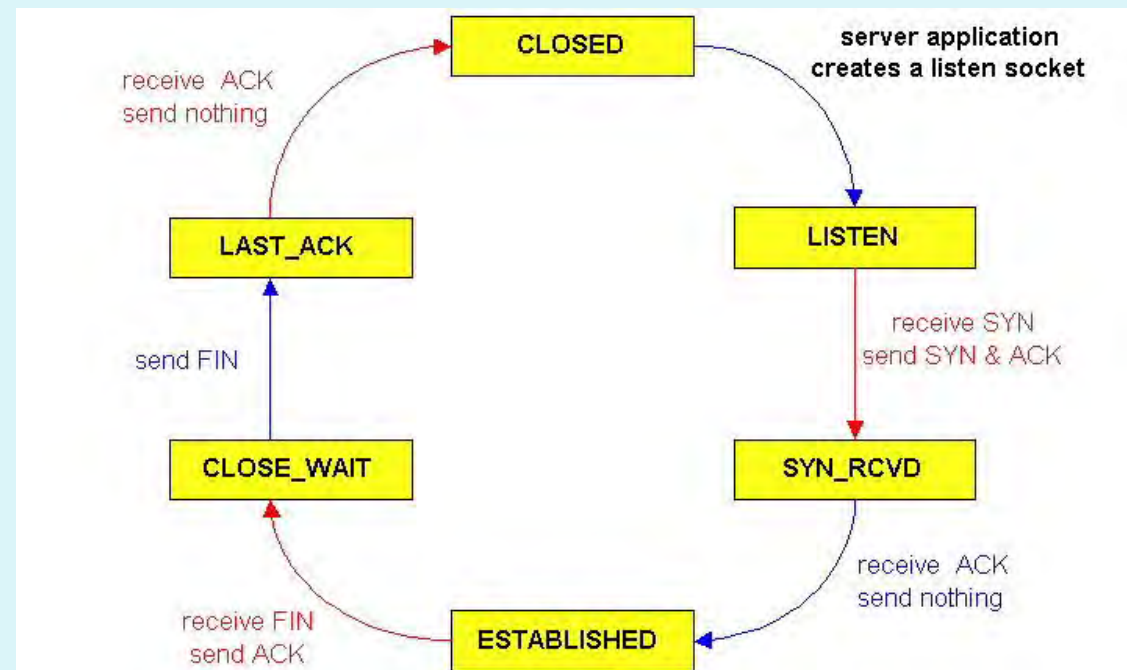

Življenjska cikla odjemalca in strežnika

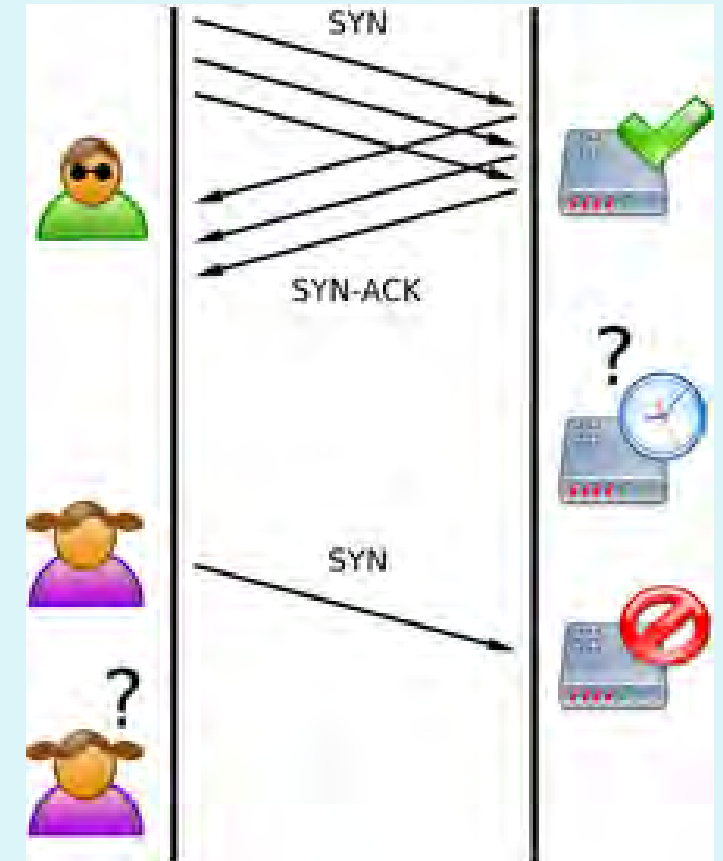
TCP odjemalec

TCP strežnik

Varnost: napad SYN FLOOD

- napad, v katerem napadalec pošlje strežniku veliko število paketov za vzpostavitev zveze (TCP SYN), pri čemer strežnik vsakič rezervira del svojega medpomnilnika
- pomnilnik ostane zaseden zaradi napol odprtih zvez (napadalec ne zaključi tretjega koraka rokovanja z ACK). Zaradi velikega števila odprtih povezav strežniku zmanjka prostora in pride do odpovedi sistema (angl. *denial of service*)
 - porazdeljeni DoS napad: pošiljanje TCP SYN iz več virov

Naslednjič gremo naprej!

- protokol TCP

